

ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการองค์กร
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด
Skills and Expertise of Budget Disbursement Officers and Organizational
Management Affecting the Budget Disbursement Efficiency of the Office
of Attorney General

สมฤดี ทวีเมือง^{1*} และไกรวิทย์ หลีกภัย²

Somrudee Taweemuang^{1*} and Kraiwit Leekpai²

^{1*}นักศึกษาปริญญาโท คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

²อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{1*}Master Student of Accountancy Sripatum University

²Lecturer from the Faculty of Accountancy Sripatum University

*Corresponding Author Email: soudee.taw@spumail.net

Received: 29 May 2025

Revised: 5 June 2025

Accepted: 8 June 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด และ 2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักวิชาการเงินและบัญชี สำนักงานอัยการสูงสุด ของประเทศไทย จำนวน 202 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยเชิงพหุคูณทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรู้ความชำนาญด้านงานการเงินและบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ และด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) การบริหารจัดการองค์กร ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น

ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์

คำสำคัญ: ทักษะความรู้ความชำนาญ, การบริหารจัดการองค์กร, ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ

Abstract

This research purposes were 1. to study the skills and expertise of budget disbursement officers that affect the budget disbursement efficiency of the Office of the Attorney General and 2. to study the organizational management that affects budget disbursement efficiency of the Office of the Attorney General. This research is quantitative using a questionnaire as a research instrument. The sample group was 202 financial and accounting officers from the Office of the Attorney General of Thailand, which were the calculated sample size using the Taro Yamane (1973) formula at an error level of 0.05. Multiple regression analysis was used to test the hypothesis. The results of the research were that 1) the skills and expertise of budget disbursement officers, including expertise in financial and accounting tasks, understanding of relevant regulations, knowledge of operational procedures, and proficiency in the use of information technology had a statistically significant positive effect on the efficiency of the disbursement in terms of accuracy, timeliness, and goal achievement and 2) organizational management also significantly influenced budget disbursement efficiency, including the clarity of organizational structure and approval authority, clarity of management policies, appropriateness of disbursement procedures, personnel training on budget disbursement, and monitoring and evaluation of budget expenditures positively, affected budget disbursement efficiency in terms of accuracy, timeliness, and goal achievement. However, monitoring and evaluation of budget expenditures did not have statistically significant effect on the timeliness aspect of disbursement efficiency.

Keywords: Skills and Expertise, Organizational Management, Budget Disbursement Efficiency

บทนำ

งบประมาณ (Public Budget) มีความสำคัญต่อการบริหารประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะประเทศที่มีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลและรัฐบาลสามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารงานโดยการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลต้องการจะทำ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้กับประชาชน งบประมาณที่ดีจะต้องเป็นศูนย์รวมของเงินงบประมาณทั้งหมด โดยต้องมีการพิจารณาเปรียบเทียบการใช้จ่ายในแต่ละรายการหรือทุกโครงการว่ารายการใด มีความสำคัญจำเป็นมากน้อยกว่ากัน มีลักษณะของการนำไป

พัฒนาเป็นหลัก การกำหนดวงเงินที่สอดคล้องกับปัจจัยในการทำงาน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ มีความพอเพียงและเกิดผลเป็นรูปธรรมสามารถตรวจสอบได้ มีระยะเวลาการดำเนินงานที่เหมาะสม ช่วยให้เกิดการประหยัดและใช้จ่ายเงินตามโครงการต่าง ๆ ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วยไม่ให้เกิดการใช้จ่ายเกินความจำเป็น รวมถึงสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ (จริยดา จันทรังษี, 2558) นอกจากนี้ งบประมาณยังเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม หากมีการบริหารจัดการงบประมาณที่ดี จะช่วยให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในระบบราชการไทยมาอย่างต่อเนื่อง คือ ความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณ ทั้งที่มีการจัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้าเรียบร้อยแล้ว แต่หน่วยงานรัฐจำนวนมากไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของภาครัฐล่าช้า เกิดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากร และกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบการบริหารงบประมาณของประเทศ แม้รัฐบาลจะกำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นปัจจัยสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและหน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการเร่งรัดการเบิกจ่าย ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 98 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 94 และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ร้อยละ 100 (กระทรวงการคลัง, 2567)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 248 ได้บัญญัติรับรองให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 มาตรา 7 ได้กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งยังมีสถานะเป็นนิติบุคคล โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้แทนนิติบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดมีพันธกิจสำคัญในฐานะกลไกหลักในกระบวนการยุติธรรม พันธกิจหลักในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การอำนวยความยุติธรรม การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ และการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดยังคงได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นงบเงินอุดหนุน โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงานอัยการสูงสุดได้รับจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากกรมบัญชีกลางแบบทั้งจำนวนเป็นรายไตรมาส สำหรับค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าครุภัณฑ์ และค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สำนักงานอัยการสูงสุดได้นำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและสามารถบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายภายในรอบเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้นการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด จึงถือเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลโดยตรง หากการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลอย่างเหมาะสม จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2567)

ดังนั้น จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อประโยชน์ในการนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และนำผลการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเบิกจ่ายงบประมาณในปีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะความรู้ความชำนาญ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า ทักษะความรู้ความชำนาญ หมายถึง ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ตัวบุคคลมีอยู่ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ การฝึกฝน และการสั่งสมประสบการณ์ในด้านนั้นๆ เป็นทักษะที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (ชูชัย สมธิโก, 2552, น.29) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิคการปฏิบัติงาน (Technical Skills) หรือความเชี่ยวชาญในงานเทคนิคต่าง ๆ จัดเป็นความสามารถขั้นปฏิบัติเฉพาะอย่างที่บุคลากรในหน่วยงานนั้นจำเป็นต้องรู้ โดยทักษะอาจได้มาจากการศึกษา การฝึกอบรมหรือจากการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์โดยตรง (กัญระยา กตะศิลา, 2564, น.10) ซึ่งประกอบด้วย 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skills) และ 3) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attribute) ดังนั้น แนวคิดนี้จึงถูกนำมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรอิสระในงานวิจัยนี้ โดยเฉพาะในด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งน่าจะเป็นความสามารถเฉพาะทางที่ต้องใช้ในการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างองค์กร นโยบาย กระบวนการทำงาน บุคลากร และระบบการติดตามควบคุม เป็นองค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยง การบริหารจัดการที่ดีจึงต้องดำเนินการควบคู่กันในทุกมิติ ด้วยหลักคิดเชิงระบบ มีแบบแผน มีบุคลากรที่พร้อม และสามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม Fayol (1949, p.34) ได้กล่าวถึงการจัดการว่าเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม (วิชัย ชัยนาคสิงห์, 2555, น.1) อธิบายว่า การจัดองค์กร หมายถึง การจัดหน่วยงานภายในองค์กร โดยกำหนดแผนกหรือหน่วยงานย่อย ๆ เพื่อให้เห็นโครงสร้างขององค์กรและการจัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน

การจัดองค์กรที่ดีจะต้องทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ซ้ำซ้อนหรือทำให้เกิดการเกี่ยงงานกัน (Dalf, 2006 อ้างถึงใน ศาสตราจารย์, 2550, น.26-27) กล่าวถึง กิจกรรมหลักทางการจัดการแบ่งออกเป็นกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การชี้นำ (Leading) และการควบคุมองค์การ (Controlling) งานวิจัยนี้จึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระด้านการบริหารจัดการองค์กร โดยพิจารณาจาก โครงสร้างองค์กร นโยบายการบริหารงาน กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ การฝึกอบรมบุคลากร และการติดตามประเมินผล ซึ่งอาจจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด

3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ หมายถึง ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อกำหนด และมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง Millet (1964) ในหนังสือ Management in the Public Service The quest for effective performance ได้ให้นิยามคำว่า ประสิทธิภาพ ว่าเป็นผลการปฏิบัติงานที่นำมาซึ่งความพึงพอใจและได้รับผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจในการทำงาน สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. (2546) ได้ให้ความหมายว่าความมีประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลผลิต ประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ คือ การสร้างผลผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่าปัจจัยนำเข้า การวัดประสิทธิภาพโดยทั่วไปจะคิดจากปัจจัยนำเข้าหารด้วยผลผลิต หากผลลัพธ์มีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่า มีประสิทธิภาพ (ปราณี เรื่อง อรุณกิจ, 2563, น.5) นิยามว่า ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ หมายถึง ความสำเร็จของการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น ตั้งเป้าไว้ 100 เบิกจ่ายได้ 100 (จรัสรัตน์ อาตเวียง, 2565, น.6) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณไว้ว่าหมายถึง ความสำเร็จของการใช้จ่ายงบประมาณที่เกิดจากกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อกำหนด และมติคณะรัฐมนตรี โดยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงใช้แนวคิดนี้เป็นแนวทางในการกำหนดนิยามและองค์ประกอบของตัวแปรตาม ทั้งในด้านความถูกต้อง ความรวดเร็ว และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชี สำนักงานอัยการสูงสุด ของประเทศไทย จำนวน 407 คน (สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล, สำนักงานอัยการสูงสุด, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชี สำนักงานอัยการสูงสุด ของประเทศไทย จำนวน 202 คน ซึ่งตัวอย่างได้มาโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5%

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม

เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ และส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249) พบว่ามีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ จึงได้ทำการทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย มาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ซึ่งผลที่ได้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982 ถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1 - 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย

ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ	ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย				
	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)		3.104	0.002		
ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี	0.205	2.636	0.009**	0.387	2.583
ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	0.161	2.155	0.032*	0.416	2.406
ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน	0.193	2.443	0.015*	0.372	2.686
ด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.280	3.728	0.000**	0.415	2.412
n = 202 R = 0.735 R ² = 0.541 Adjusted R ² = 0.531 SEE = 0.323 F = 57.932 Sig. = 0.000					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์

ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ	ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์				
	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)		0.428	0.669		
ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี	0.256	3.801	0.000**	0.387	2.583
ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	0.158	2.436	0.016*	0.416	2.406
ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน	0.202	2.941	0.004**	0.372	2.686
ด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.306	4.710	0.000**	0.415	2.412
n = 202 R = 0.809 R ² = 0.654 Adjusted R ² = 0.647 SEE = 0.297 F = 93.248 Sig. = 0.000					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย

ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ	ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย				
	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)		-0.185	0.853		
ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี	0.266	3.993	0.000**	0.387	2.583
ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	0.222	3.448	0.001**	0.416	2.406
ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน	0.229	3.373	0.001**	0.372	2.686
ด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.212	3.291	0.001**	0.415	2.412
n = 202 R = 0.813 R ² = 0.661 Adjusted R ² = 0.654 SEE = 0.301 F = 96.153 Sig. = 0.000					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การศึกษาการบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 4 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การบริหารจัดการองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย

การบริหารจัดการองค์กร	ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย				
	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)		1.014	0.312		
ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ	0.165	2.123	0.035*	0.317	3.153
ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน	0.158	2.233	0.027*	0.381	2.624
ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม	0.137	1.977	0.049*	0.400	2.501
ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ	0.319	4.464	0.000**	0.377	2.655
ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	0.142	2.355	0.020*	0.528	1.893
n = 202 R = 0.790 R ² = 0.624 Adjusted R ² = 0.615 SEE = 0.293 F = 65.084 Sig. = 0.000					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารจัดการองค์กร ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม และด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การบริหารจัดการองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์

การบริหารจัดการองค์กร	ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์				
	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)		-0.321	0.749		
ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ	0.255	3.375	0.001**	0.317	3.153
ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน	0.183	2.651	0.009**	0.381	2.624
ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม	0.174	2.585	0.010**	0.400	2.501
ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ	0.241	3.471	0.001**	0.377	2.655
ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	0.073	1.250	0.213	0.528	1.893
n = 202 R = 0.802 R ² = 0.644 Adjusted R ² = 0.635 SEE = 0.302 F = 70.832 Sig. = 0.000					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารจัดการองค์กร ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การบริหารจัดการองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย

การบริหารจัดการองค์กร	ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย				
	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)		-1.375	0.171		
ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ	0.253	3.492	0.001**	0.317	3.153
ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน	0.141	2.130	0.034*	0.381	2.624
ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม	0.170	2.633	0.009**	0.400	2.501
ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ	0.234	3.525	0.001**	0.377	2.655
ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ	0.160	2.856	0.005**	0.528	1.893

$n = 202$ $R = 0.821$ $R^2 = 0.673$ $\text{Adjusted } R^2 = 0.665$ $\text{SEE} = 0.297$ $F = 80.860$ $\text{Sig.} = 0.000$

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 6 พบว่า การบริหารจัดการองค์กร ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด พบว่า ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ และด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด พบว่า การบริหารจัดการองค์กร ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ และด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทักษะความรู้ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ และด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย พบว่า ด้านความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับจิรพัตร นพรัตน์ (2560, น.51) ชี้ให้เห็นว่า ความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถทางการเงินและการบัญชี และความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายเงินในระบบ GFMS ของกองทัพ

ภาคที่ 3 พบว่า ด้านความถูกต้องแม่นยำ ด้านความโปร่งใส ด้านความประหยัดค่าใช้จ่าย และด้านความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์ปัก เล็กใจชื่อ (2564, น.80) ซึ่งให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้การจัดทำบัญชีด้านการเบิกจ่ายในระบบ GFMS ซึ่งเป็นระบบหลักที่หน่วยงานภาครัฐใช้ในการจัดทำบัญชีและเบิกจ่ายงบประมาณ สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับกรชนก เพิ่มคำ (2563, น.60) ซึ่งให้เห็นว่า ปัจจัยด้านทักษะความรู้ความสามารถและชำนาญงาน และด้านการวางแผนการทำงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมทางหลวง สังกัดส่วนกลาง โดยได้อภิปรายไว้ว่า เจ้าหน้าที่ที่มีทักษะความรู้ความสามารถและชำนาญงานสูง ไม่ว่าจะเนื่องด้วยการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน หรือการได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด จะส่งผลให้มีประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณสูงตามไปด้วย และสอดคล้องกับจรรีรัตน์ อาตเวียง (2565, น.84) ซึ่งให้เห็นว่า บุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ มีความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ จะทำให้สามารถดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การบริหารจัดการองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านความถูกต้องของการเบิกจ่าย ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ และด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย พบว่า ด้านความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรและอำนาจอนุมัติ ด้านความชัดเจนของนโยบายการบริหารงาน ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการอบรมบุคลากรเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ และด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับวัชรระ สะท้อนดี (2559, น.67) ซึ่งให้เห็นว่า ปัจจัยภายใน ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการและปัจจัยด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงกับประสิทธิผลในการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยได้อภิปรายไว้ว่า ผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่ดีประกอบกับการกำหนดคุณลักษณะงาน การคัดเลือก และการจัดวางบุคลากรให้เหมาะสมกับคุณลักษณะงาน และปริมาณงานที่เหมาะสมส่งผลให้ระดับประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับภคพร ธีระจันทร์ และฐาปนพงศ์ จัยเปี้ยว (2565, น.56) ซึ่งให้เห็นว่า ปัจจัยภายในด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้อภิปรายไว้ว่า ผู้บริหารมีการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน โดยมีการวางแผนและการเร่งรัดติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งการกำหนดคุณลักษณะงานและการจัดวางบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงานจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ และสอดคล้องกับจรรีรัตน์ อาตเวียง (2565, น.85) ซึ่งให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งให้เห็นว่า การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพประกอบกับโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และการติดตามกำกับอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหาร มีส่วนสำคัญที่ช่วยให้กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายที่ยึดมั่นในพันธกิจขององค์กรเป็นแนวทางในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ยกเว้นด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด

ด้านความรวดเร็วทันเหตุการณ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมภพ ฉิมสุข (2565, น.67) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของสำนักงานฯ มากที่สุด ได้แก่ การติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ในปัจจุบันอาจยังไม่ถูกออกแบบมาเพื่อมุ่งเน้นหรือวัดผลในมิติของความรวดเร็วโดยเฉพาะ หรือมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ความถี่ และช่วงเวลาในการติดตามที่ดำเนินการเป็นรายเดือน ไม่มีระบบการติดตามแบบเรียลไทม์ เป็นต้น ทำให้การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด จึงมุ่งเน้นไปที่การตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายและการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายมากกว่าความรวดเร็วทันเหตุการณ์

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

จากข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่สามารถเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่มีนัยสำคัญต่อการบริหารภาครัฐ โดยพบว่า ทักษะความรู้ ความชำนาญของผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการองค์กร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ทั้งในด้านความถูกต้อง ความรวดเร็ว และความสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ในขณะที่โครงสร้างองค์กร และนโยบายที่ชัดเจน ส่งผลต่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและลดความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ ถือเป็นการบูรณาการองค์ความรู้เชิงทฤษฎีด้านสมรรถนะบุคลากรกับแนวคิดการจัดการภาครัฐ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการเบิกจ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 หน่วยงานสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมทักษะความรู้ความชำนาญของบุคลากร เช่น มีการจัดอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชี กฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการ สามารถนำผลการศึกษารั้้นนี้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่นและรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่น ๆ ของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำไปอ้างอิงได้มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรพิจารณาศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น แรงจูงใจในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ระบบการควบคุมภายในวัฒนธรรมองค์กร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพื่อช่วยให้เข้าใจปัจจัยเชิงพฤติกรรมและโครงสร้างองค์กรที่อาจส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรพิจารณาใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods) โดยเพิ่มเติมการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ผู้เชี่ยวชาญด้านงบประมาณ และผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณอย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรชนก เพิ่มคำ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมทางหลวง สังกัดส่วนกลาง. (การค้นคว้าอิสระ). คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กระทรวงการคลัง. (2567). หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0412.4/ว 650 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2567: เรื่องมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2568, จาก <https://bdta.cgd.go.th/bdspace/dologin.php>
- กัญระยา กตะศิลา. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ภาคบริการในเขตกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระ). คณะบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จริยะดา จันทรังษี. (2558). เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องการจัดทำงบประมาณ. (ม.ป.ท.).
- จรีรัตน์ อาดเวียง. (2565). สมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด. (การค้นคว้าอิสระ). คณะบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จิรพัตร นพรัตน์. (2560). อิทธิพลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายเงิน ในระบบ GFMS ของกองทัพอากาศที่ 3. (การค้นคว้าอิสระ). คณะบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชูชัย สมธิไกร. (2552). การสรรหาการคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี เรืองอรุณกิจ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัดสระบุรี. (สารนิพนธ์). คณะรัฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์กัก เล็กใจเชื้อ. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการเบิกจ่ายในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของกรมการเงินทหารบก. (การค้นคว้าอิสระ). คณะบัญชี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ภคพร ธีระจันทร์ และฐาปนพงศ์ จุ้ยเปี้ยว. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564. กรมศุลกากร กองแผนงาน.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม: สำนักพิมพ์. ตักสิลาการพิมพ์.
- วัชรระ สะทอนดี. (2559). ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). คณะรัฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- วิชัย ชัยนาคสิงห์. (2555). *หลักการจัดการ*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2568, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/345600>
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. (2546). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อการปรับเปลี่ยน*. นนทบุรี: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
- สมภพ นิมสุข. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน*. (การค้นคว้าอิสระ). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). *การจัดการจากมุมมองนักบริหาร*. กรุงเทพฯ: จี พี ไชเบอร์พริ้นท์.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2568). *เกี่ยวกับองค์กร*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2568, จาก <https://www.ago.go.th/aboutus/>
- Fayol Henri. (1949). *General and Industrial Management*. London: Sir Isaac Pitman & Sons.
- Millet. (1964). *Management in the Public Service The quest for effective performance*. New York: McGraw – Hill Book.
- Yamane Taro. (1973). *Statistic: An introductory and lysis*. (2th ed.). New York: Harpar and row.